Tilskot til freda kulturminne i privat eige, kulturmiljø og kulturlandskap i Hordaland 2019. Omtale av søknadene							
Nr.	**Søkjar**	**Objektnamn**	**Tiltaket jf. søknad**	**Samla kostnad**	**Omsøkt**	**Tildeling**	**Grunngjeving**
1	Jan Helge Krossøy	Sjøbu (ID 7), Krossøy sjøbruksmiljø	Stabilisering av grunnmur/fundament, og delvis utskifting av kledning, samt skyvedør i front	55 000	47 000	35 000	Bygningen står i eit tøft klima som gir ei særskilt vedlikehaldsutfordring. Eigar har tidlegare sett i stand fleire hus i det same bygningsmiljøet og lagt ned stor innsats, det tel positivt. Samla sum er relativt låg, likevel er ein høgare eigendel rimeleg.
2	Stiftinga Havråtunet	Gullekshuset, Havrå	Omlegging og utskifting av taktekkinga, skifte deler av kledningen, og justera grunnmuren som har lekkasje	299 000	299 000	0 Førehands-tilsegn 250 000	Tiltaka er naudsynte for å ta vare på huset. Søkjar har ansvar for mange hus i tunet. Noko eigendel ligg reelt i form av material og transport. Det er ikkje rom for å prioritera dette tiltaket i år, men det vert gjeve førehandstilsegn.
3	Stiftelsen Espeland fangeleir	Gråsteinsmur, Espeland fangeleir	Utbetring av setningsskada og utrasa murparti, ved å riva og byggja opp att delar av muren	90 000	70 000	50 000	Stiftinga overtok eit stort anlegg med omfattande vedlikehaldsbehov. Leiren er ein unik representant for sin type kulturminne. Muren treng utbetring. Tiltaket er eigna for ein viss eigeninnsats.
4	Stiftelsen Espeland fangeleir	Vaktbu, Espeland fangeleir	Utbetring av ròteskadar i yttervegger, vindauge, dør og innvendige golv, fjerning av eternitplater på vest- og nordsida	185 969	124 000	0 Førehands-tilsegn 124 000	Stiftinga overtok eit stort anlegg med omfattande vedlikehaldsbehov. Leiren er ein unik representant for sin type kulturminne. Bygningen har eit klar behov for utbetring, men må sjåast opp mot andre pågåande tiltak i leiren. Det vert difor gjeve førehandstilsegn.

5	Bernt Korsøen	Sjøbu (ID 6) og torvhus (ID 9), Krossøy sjøbruksmiljø	Utbetring av ròteskade på delar av kledning, vindskier og hjørnebord (gjeld begge hus)	98 000	83 000	50 000	Bygningane står i eit tøft klima som gir ei særskilt vedlikehaldsutfordring. Begynnande råteskader bør utbetrast før dei spreier seg. Kostnadsestimatet synast noko høgt. Eigendel bør såleis vera høgare. Søknaden er godt dokumentert. Tilskotet vert fordelt med helvta til kvart hus.
6	Stiftelsen Fjelberg prestegard	Fjelberg prestegard	Ny grunnvassboring for å gi vatn til brannsikringsanlegget (tidlegare boring gir ikkje lenger nok vatn)	95 850	95 850	50 000	Kulturminnet er eit tett bygningsmiljø som ligg avsides til, og det vert ekstra viktig at brannsikringa fungerer. Eigendel må vurderast.
7	Krigsveterane nes minne Kronstad	Kronstad Hovedgård, stallen	Ferdigstilling av istandsetting: kledning, bygningselement som dør/port og vindauge, samt noko innvendig tilbakeføring	750 000	750 000	485 000	Kronstad Hovedgård er eit stort og krevjande anlegg å setja i stand. Istandsetjinga av Stallen er eit fleirårig tiltak som det er viktig å få ferdigstilt.
8	Eirik Øvreeide	Rekvemylna	Laga nye turbinar til kvernsteinane, sikra kvernsteinane med nye dragarar, golv over turbinrommet. Sikra taket på oppsida, der stein har rasa ut	218 475	218 475	175 000	Eit sjeldsynt kulturminne av si art, der det tekniske utstyret utgjer ein vesentleg del. Eigar legg ned stor innsats og ønskjer å driva formidling av kulturminnet. Terrengtilhøva bak bygningen, der fjell og fukt er ei særskilt utfordring, knytt til liv og helse. Det vert difor prioritert å vidareføre den pågåande istandsetjinga.
9	Krigsveterane nes minne Kronstad	Kronstad Hovedgård, hovudbygning	Total rehabilitering av vindfanget mot sør, og taket mellom dei to vindfanga	1 000 000	1 000 000	700 000	Kronstad Hovedgård er eit stort og krevjande anlegg å setja i stand. Vindfanga er i dårleg stand, og er det som står att for at hovudbygningen skal vera ferdig istandsett utvendig. Sjølve vindfanget vert prioritert framfor det mellomliggande taket.

10	Sandviksveien 60 og 62 AS	Mesterhuset	Vidareføring av istandsetting: kledning, måling, vindauge og listverk, montering av portal, tømrararbeid, forsterking av golv i 2. etasje, dør/vindauge/himling i kjellar, dør til kjøkken, vegg med brannmur mm.	2 020 000	1 010 000	610 000	Omfattande og ambisiøst prosjekt som har gått over fleire år. Prosjektet har god styring og gjennomføring og høg eigenandel. Det vert prioritert å gi tilskot til dei utvendige arbeida.
11	Nord og Midhordland sogelag v/ Magnar Ottesen	Bogatunet	Diverse utbetring: Utbetra taket (vindski og takpapp), skifta noko kledning, skifta ròteskadd bjelkelag i kleven, tetta lekkasje kring pipa i eldhuset	45 500	45 500	45 000	Det er viktig at skadane vert utbetra før dei får eskalera. Det ligg reelt noko eigendel i administrasjon av tiltaket.
12	Stiftelsen Espeland fangeleir	Espeland fangeleir, alle bygningane	Skifta dårlege takrenner på alle bygg i leiren med nye av renner av galvanisert stål	699 680	549 680	100 000 Førehands-tilsegn 400 000	Stiftinga overtok eit stort anlegg med omfattande vedlikehaldsbehov. Leiren er ein unik representant for sin type kulturminne. Tiltaket er viktig for langsiktig ivaretaking av bygningane. Det er planlagd utført over to år, og mykje av tilskotet vert difor gjeve som førehandstilsegn.
13	Stiftelsen Espeland fangeleir	Espeland fangeleir, magasin-bygget	Skifta ut ròteskada kledning på nordsida, reparera ròteskada dører og lemmer	402 313	300 000	0 Førehands-tilsegn 300 000	Stiftinga overtok eit stort anlegg med omfattande vedlikehaldsbehov. Leiren er ein unik representant for sin type kulturminne. Bygningen har eit klar behov for utbetring, men må sjåast opp mot andre pågåande tiltak i leiren. Det vert difor gjeve førehandstilsegn.
14	Stiftelsen Espeland fangeleir	Espeland fangeleir, messe-bygningen	Skifta ròteskada kledning, vøling av vindauge	311 663	195 000	0 Førehands-tilsegn 195 000	Stiftinga overtok eit stort anlegg med omfattande vedlikehaldsbehov. Leiren er ein unik representant for sin type kulturminne. Bygningen har eit klar behov for utbetring, men må sjåast opp mot andre pågåande tiltak i leiren. Det vert difor gjeve førehandstilsegn.

15	Baroniet Rosendal / Den Weis-Rosenkronske stiftelse	Baroniet Rosendal, hagen	Laga beplantings- og restaureringsplan for hagen (renessansehagen, den romantiske landskapsparken og den rekonstruerte kjøkken- og urtehagen)	400 000	200 000	200 000	Hageanlegga er ein viktig og unik del av kulturminnet, og tiltaket vil leggja grunnlag for ei god, langsiktig forvalting av dei. Tilskot vil utløysa sponsormidlar og den samla eigendelen er høg.
16	Leif Havre	Havrå, bruk 8, 10 og 11	Skjøtsel av kulturlandskap: slått, fjerning/tynning av skog, rydding av innmark	322 000	322 000	215 000	Skjøtsel av kulturlandskapet er naudsynt for å oppretthalda formålet med fredinga. Tilskotet er auka ein del samanlikna med i fjor, sidan søknaden er langt meir omfattande.
17	Christinegaard Hovedgaard AS	Christinegaard hovudbygning	Istandsetjing av kledning, balkong over inngangspartiet, skyvedør til sal, vindaugslemmer, skifta knuste vindauge	500 000	500 000	200 000	Christinegård er eit stort og særprega anlegg med stort istandsettingsbehov. Tiltaka her er del av ein heilskapleg istandsetjingsplan som det er prioritert å følgja opp. Denne bygningen er godt i gang, og det vert sett som viktig å vidareføre istandsetjinga her. Samstundes er det mykje ubrukte tilskotsmidlar frå i fjor, som gjer at årets tilskot vert sett lågare.
18	Christinegaard Hovedgaard AS	Christinegaard portnarbustad	Istandsetjing av ròteskada kledning og søyler på baksida; restaurera/skifta vindauge og fire ytterdører, reparera innebygde takrenner, brannsikra to skorsteinar	500 000	500 000	0 Førehands-tilsegn 400 000	Christinegård er eit stort og særprega anlegg med stort istandsettingsbehov. Tiltaka her er del av ein heilskapleg istandsetjingsplan som det er prioritert å følgja opp. Denne søknaden vil representere oppstart av eit nytt tiltak, og det vert vurdert som viktigast å fullføra andre tiltak på eigedomen. Det vert difor løyvd førehandstilsegn.
19	Christinegaard Hovedgaard AS	Christinegaard driftsbygning	Reparasjon av etasjeskille mellom 1. etasje og loft. Restaurera fire vindauge, vinduer gjenstår å restaurere (8 fag). Ytterdører – råteskade. Låvebrua treng reparasjon	500 000	500 000	300 000	Christinegård er eit stort og særprega anlegg med stort istandsettingsbehov. Tiltaka her er del av ein heilskapleg istandsetjingsplan som det er prioritert å følgja opp. Denne bygningen er godt i gang, det vert sett som viktig å vidareføre istandsetjinga her. Isolering i

							etasjeskiljet vert rekna som standardheving, og denne delen av tiltaket får ikkje tilskot.
20	Christinegaard Hovedgaard AS	Christinegaard hage	Kutta ned, oppkutting og bortkjøring av 2 + 7 store trær, som trugar hovudbygningen	200 000	200 000	120 000	Christinegård er eit stort og særprega anlegg med stort istandsettingsbehov. Tiltaka her er del av ein heilskapleg istandsetjingsplan som det er prioritert å følgja opp. Hagen er ikkje freda, men er ein integrert og fredingsverdig del av anlegget. Trea, særleg dei to største, er ein direkte risiko for dei freda husa. Fjerning av dei vil bidra til å sikra bygningane. Dei to bøketrea vert prioritert.
21	Christinegaard Hovedgaard AS	Christinegaard hagemur	Istandsetjing av takkonstruksjonar over hagemurar, port, maling	300 000	300 000	Avslag	Christinegård er eit stort og særprega anlegg med stort istandsettingsbehov. Tiltaka her er del av ein heilskapleg istandsetjingsplan som det er prioritert å følgja opp. Hagemuren har mykje ubrukte tilskotsmidlar frå i fjor og ein kjem eit godt stykke vidare med desse. Det vert difor ikkje tildelt nye midlar i år.
22	Gerdt Meyer Bruun AS	Reperbanen på Fjøsanger	Vidareføre istandsetting av tak og reetablera taklukene, starta opp arbeid med etablering av brannslokkeanlegg og utbetring av vegger.	6 125 000	5 375 000	900 000 Førehands-tilsegn 326 000	Viktig og pågåande tiltak som er prioritert å vidareføre. Men det vert søkt om ein svært stor sum, som det er langt frå å kunna innfri. Fullføring av takutbetring vert prioritert. I 2017 blei det bygd opp fire brannskiljevegger med sløkkjeutstyr, og sprinklaranlegget vert difor ikkje prioritert no.
23	Museums-senteret i Hordaland	Havrå, bruk 2, 4 og 6	Skjøtsel av kulturlandskap: dyrehald, åkerdrift, slått, vedhogst, rydding av teigar	2 249 500	2 249 500	2 200 000	Skjøtsel av kulturlandskapet er naudsynt for å oppretthalda formålet med fredinga. Det er lagt til grunn same storleik på tilskotet som i fjor.
24	Frode Kjærland	Havrå, bruk 3	Skjøtsel av kulturlandskap: stell av tre og buskar, åkerdrift, slått, mm	354 400	354 400	235 000	Skjøtsel av kulturlandskapet er naudsynt for å oppretthalda formålet med fredinga. Det er lagt til grunn ein auke på 15 000 samanlikna

							med i fjor, sidan søknaden er noko meir omfattande.
25	Mariann Heldal	Andershuset, Havrå	Istandsetjing av dører og vindauge	179 000	179 000	120 000	Grundig søknad. Kostnadsoverslaget som er lagt til grunn er nøkternt. Noko eigendel vert lagt til grunn.
26	Andres Blytt	Stallen, Einstapevoll	Istandsetjing av taket: ta ned helletaket, byggja takkonstruksjonen opp att med nytt treverk, leggja steinhellene opp att.	1 578 250	1 578 250	800 000 Førehands-tilsegn 775 000	Grundig og godt underbygd søknad. Takkonstruksjonen er i dårleg stand og må truleg skiftast heilt. Eigar sit med ansvar for særs mange freda hus og murar av spesiell art, og offentleg fullfinansiering vert difor lagt til grunn. Tiltaket kan utførast over to år, og helvta vert difor gjeve som førehandstilsegn.
27	Hardanger og Voss museum	Herand sag	Istandsetjing av mølleteknisk utstyr: justera vassrenna, justera sagbordet, montera ny balatreim (flatreim) og finjustera	130 456	120 000	90 000	Herand sag står i ei særstilling som ei oppgangssaga i ordinær drift, og dermed svært viktig for andre restaureringsprosjekt med autentisk tilverka material. At saga er i drift gir òg eit stort vedlikehaldsbehov. Dei omsøkte tiltaka fekk støtte i fjor, men det tilskotet måtte omdisponerast grunna store uventa skadar.
28	Per Schulhus	Lille Øvregaten 7	Restaurera vindauge i 2. etasje mot gata; omlegging av tak med ny underpapp og optimal gjenbruk av takstein; fella inn nytt trevirke i ròte på ytterdør	499 500	499 500	250 000 Førehands-tilsegn 80 000	Utbetring av taket er viktig for ivaretaking av bygningen. Tiltaka er eigna til oppdeling i fleire etappar. Årets tilskot går til taket, og førehandstilsegna til vindauge mm. Noko eigendel vert lagt til grunn.

29	Arnt Rune Trohjell	Toskedals-stova	Attståande arbeid i gjenreisinga av huset; røykomn, jordgolv, ljore, veggfaste benker, kledning på sør- og vestveggen	500000	500 000	350 000	Pågåande prosjekt som står i ei særstilling, der ein lenge demontert bygning vil verta automatisk freda når den er ferdig gjenreist. Prosjektet har stort undervisnings- og formidlingspotensiale. Sidan prosjektet er i sluttfasen, er det ikkje lagt til grunn uføresette utgifter i tilskotsberekninga.
30	Yngve Kartveit	Fusa gamle prestegard, hovudbygning og stabbur	Istandsetting av taket på hovedhuset og nord- og sørgavlen inkludert utbetring av vindauge; sikring av takskifer på stabburet	1 700 000	680 000	680 000	Utbetring av taka er viktig for å ta vare på bygningane. Høg eigendel. Av tilskotet går 630 000 til hovudhuset og 50 000 til stabburet.
31	John Audun Hauge	Sandviksbod 19A	Utbetring av fundament og rekonstruksjon av fenderverk	31 000	31 000	31 000	Lite, men naudsynt tiltak, der søknaden gjeld materialutgifter og resten vert gjort som eigeninnsats.
32	Oddgeir Wåge Møgster	Sliberget 2	Utbetra fasadeveggen, som har omfattande ròteskadar på og bak kledningen.	340 104	226 736	200 000	Naudsynt tiltak for å ta vare på bygningen, skadane vil akselerera dersom dei ikkje vert utbetra. Eigendelen vert auka noko samanlikna med søknaden.
33	Siri Johanne Byrkjeland	Paktarens stabbur, Vikøy gamle prestegard	Skifta ut platetak frå 1960-åra (inneheld asbest og trekkjer fukt) med helletak	200 000	200 000	0 Førehands-tilsegn 150 000	Det er på sikt naudsynt å gjera noko med taket, men tiltaket vert ikkje vurdert som heilt akutt. Å skifta til helletak vil vera positivt for kulturminneverdiane. Kostnadsestimatet er rimeleg, men noko eigendel er lagt til grunn.
34	Andres Blytt	Einstapevoll, hagemur	Restaurering av mur som er utrasa/skeiv: ta ned deler av muren, byggja opp nytt fundament, byggja opp att muren med den same steinen.	56 250	56 250	56 000	Murane er ein vesentleg del av anlegget, og det dårlege murpartiet må utbetrast. Eigar sit med ansvar for eit stort, særprega og sjeldsynt anlegg. Nøkternt kostnadsestimat.

35	Nord- og Midthordland Høgskulelag	Store Milde hovudbygning og hage	Arkitektkostnader til tilstandsrapportar, planlegging forprosjekt og hovudprosjekt, gjennomføring og rapportar, og kostnader til samarbeidskoordinator hjå eigar	1 050 000	1 050 000	180 000	Søknaden gjeld i hovudsak planlegging og administrasjon av ei påtenkt istandsetjing, og det er ikkje aktuelt å gi tilskot til dette på førehand. Hagen er ikkje freda. Bygningen er stor og har sjeldsynte kvalitetar, og istandsetjing krev god planlegging. Det vert difor gjeve tilskot til eit forprosjekt for hovudbygningen.
36	Kraftmuseet - Norsk Vass-kraft og industri-museum	Lindehuset, Odda smelteverk	Istandsetjing av produksjonsutstyret og romma i sør i bygget: konservering og restaurering av maskinar og utstyr, og mur-, puss- og malingsarbeid	2 357 305	1 000 000	Avslag	Bygningen og produksjonsutstyret er eigd av Odda kommune, og det er difor ikkje høve til å få tilskot frå denne tilskotsordninga.
37	Geir Sundal	Havrå, Olsaløå	Restaurera veggene med ny brakekledning	385 000	371 000	0 Førehands-tilsegn 240 000	Eigar har fleire andre tiltak som har større behov, og dette tiltaket er difor nedprioritert i år. Det er òg ein fordel med meir tid til å planleggja denne typen tiltak. Brakekledning krev spesialkompetanse, og er ein særprega regional skikk som kan gi viktig kunnskapsoverføring. Det vert difor gjeve førehandstilsegn for 2020.
38	Museums-senteret i Hordaland	Lynghei-senteret	Skjøtsel av kulturlandskap: aktiv autentisk drift av kystlyngheiene på Ytre Lygra	903 688	903 688	600 000	Lyngheisenteret på Lygra er ikkje freda, men vert rekna som eit særleg verdifullt kulturlandskap og fell difor inn under tilskotsordninga. Skjøtsel av kulturlandskapet er naudsynt for å oppretthalda kulturminneverdiane. Tilskotet vert lagt på same nivå som i fjor.
39	Aslaug Jorunn Nestås	Mosstova på Ystås (ID 2)	Fullføring av istandsetting: frakt og montering av laft, undertak, never, torv, ljore, dør, vindauge, drenering og golv	253 000	253 000	253 000	Bygningen er demontert, og det er viktig at istandsettinga vert fullført ved at bygningen vert sett opp att, både av omsyn til bygningen sjølv og til pågåande fredingssak for

							Yståstunet. Eigar har ansvar for særs mange hus som er under freding.
40	Stiftelsen Agatunet	Jacob-stabburet, Agatunet	Istandsetting av bygningen og utbetring av husbukkskader: ta ned heller, skifta skada sperr, lekte, kledning og opplengjer. Sprøyta heile huset. Vindauge og kledning behandlast mot husbukk.	310 000	310 000	310 000	Bygningen har omfattande insektskader som er viktig å utbetra. Mykje av arbeidet vert gjort av eigen handverkar og er reelt eigeninnsats. Det tel òg positivt at tiltaket skal brukast i formidling. Eigar har ansvar for særs mange freda hus.
41	Stiftelsen Seminarium Frederi-cianum	Bergen barneasyl	Rehabilitering av fasade mot bakgard (kledning og vindauge). Sluttføra arbeidet med sprinklaranlegg.	2 740 000	1 840 000	1 000 000 Førehands-tilsegn 750 000	Søknaden gjeld to skilde tiltak på ein stor og sjeldsynt bygning. Den er i bruk som barnehage og det gir ein del ekstra krav til sikring. Sprinklaranlegget er ferdig prosjektert og har ein høg eigendel. Tilskotet for 2019 skal gå til sprinklaranlegget. Førehandstilsegn skal gå til utbetring av baksida.
42	Geir Sundal	Noreløo, Havrå	Skifta brakekledningen i begge gavlveggene	262 000	252 000	0 Førehands-tilsegn 200 000	Eigar har søkt for fleire andre tiltak, som har større behov. Brakekledning krev spesialkompetanse, og er ein særprega regional skikk som kan gi viktig kunnskapsoverføring. Det vert difor gjeve førehandstilsegn for 2020.
43	Geir Sundal	Havrå, bruk 5, 7 og 12	Skjøtsel av kulturlandskapet: dyrehald, stell av tre og buskar, åkerdrift, slått, mm	650 000	650 000	200 000	Skjøtsel av kulturlandskapet er naudsynt for å oppretthalda formålet med fredinga. Søkjaren har mykje unytta skjøtselsmidlar frå i fjor, og tilskotet er difor sett lågt.
44	Geir Sundal	Melandsfloren , Havrå	Restaurera/byggja opp att bygningen slik den var i 1949/50	284 625	160 000	160 000	Tiltaket har vore omsøkt tidlegare og vert prioritert i år. Det vil bidra til å styrka det historiske kulturlandskapet, og bygningen vil få ein bruksverdi i gardsdrifta. Eigendelen er høg.

45	Bymuseet i Bergen	Damsgård Hovedgård, hovudbygning	Restaurering og konservering av vass-skada tapet i Gulestuen	196 250	185 000	0 Førehands-tilsegn 175 000	Tiltaket har ikkje effekt på vedlikehaldstilstanden til sjølve bygningen og vert ikkje vurdert som akutt, men interiøra er ein vesentleg del av dei kulturhistoriske verdiane i det sjeldsynte anlegget. Søkjaren har ansvar for særs mange bygningar, freda og andre.
46	Bymuseet i Bergen	St. Jørgen Hospital, hovudbygning	Istandsetting av taket (langside mot sør har prioritet) og av lyssjaktvindauge	757 800	600 000	600 000	Bygningen har kraftige soppangrep, som ein må prioritera å utbetra. Stor, viktig og sjeldsynt bygning. Søkjaren har ansvar for særs mange bygningar, freda og andre.
47	Bymuseet i Bergen	Alvøen hovedgård	Delvis utskifting/reparasjon av utette takrenner og sløyser, istandsetting av eventuelle skjulte ròteskadar i undertak	456 200	326 000	300 000	Tak- og råteskader er viktig å utbetra. Tiltaket er ei vidareføring av arbeid som fekk tilskot i fjor. Søkjaren har ansvar for særs mange bygningar, freda og andre.
48	Marianne Haaland	Maaseskjæret 1	Istandsetting av ytterdør og utskifting av takrenner; også fleire mindre tiltak, der reparasjon av sløysar på alle arker er det største	375 336	340 000	150 000 Førehands-tilsegn 135 000	Tiltaka er naudsynte utbetringar, der døra vert vurdert som mest akutt. Døra får tilskot i år, og takrenner mm førehandstilsegn, men med større eigendel.